



DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 czerwca 2018 r.

Poz. 1232

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 8 czerwca 2018 r.

w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym

Na podstawie art. 53j § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754 i 1000) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa dla głosowania korespondencyjnego przez wyborców niepełnosprawnych tryb:

- 1) odbierania kopert zwrotnych od wyborców niepełnosprawnych oraz dostarczania ich do obwodowych komisji wyborczych ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie, zwanych dalej „obwodowymi komisjami wyborczymi”;
- 2) przekazywania pakietów wyborczych właściwemu dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego, jeżeli przekazanie niedoręczonych pakietów wyborczych do obwodowej komisji wyborczej nie było możliwe do zakończenia głosowania;
- 3) przekazywania właściwemu dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego kopert zwrotnych niedostarczonych do obwodowej komisji wyborczej do zakończenia głosowania.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) właściwym dyrektorze delegatury Krajowego Biura Wyborczego – należy przez to rozumieć dyrektora delegatury Krajowego Biura Wyborczego właściwej ze względu na siedzibę obwodowej komisji wyborczej, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;
- 2) operatorze wyznaczonym – należy przez to rozumieć operatora w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650 i 1118);
- 3) dniu roboczym – należy przez to rozumieć dzień od poniedziałku do piątku, który nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy.

§ 3. 1. Przedstawiciel operatora wyznaczonego odbiera zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy niepełnosprawnego, który otrzymał pakiet wyborczy, na podstawie okazanego dokumentu potwierdzającego tożsamość, odnotowując odbiór koperty.

2. Odbiór koperty zwrotnej przez przedstawiciela operatora wyznaczonego następuje za pokwitowaniem najpóźniej w:

- 1) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów, jeżeli wyborca niepełnosprawny w momencie doręczenia pakietu wyborczego zgłosił potrzebę jej odbioru, pod adresem wskazanym przez tego wyborcę;
- 2) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów – w placówce operatora wyznaczonego usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca niepełnosprawny jest ujęty w rejestrze wyborców;
- 3) trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów – w dowolnej placówce pocztowej operatora wyznaczonego.

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – łączność, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 101 i 176).

§ 4. Operator wyznaczony dokonuje jednego doręczenia zgromadzonych kopert zwrotnych do właściwej obwodowej komisji wyborczej, za pokwitowaniem odbioru, w dniu wyborów, w czasie trwania głosowania.

§ 5. 1. Pakiety wyborcze, których przekazanie do obwodowej komisji wyborczej do zakończenia głosowania nie było możliwe, a które pozostały w posiadaniu operatora wyznaczonego, operator wyznaczony przekazuje niezwłocznie właściwemu dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

2. Przekazanie zgromadzonych pakietów wyborczych następuje przez jednorazowe wydanie ich osobie uprawnionej do odbioru przesyłek w siedzibie delegatury Krajowego Biura Wyborczego, za pokwitowaniem odbioru.

§ 6. Koperty zwrotne niedostarczone do obwodowej komisji wyborczej do zakończenia głosowania operator wyznaczony przekazuje właściwemu dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego przez jednorazowe wydanie ich osobie uprawnionej do odbioru przesyłek w siedzibie delegatury Krajowego Biura Wyborczego, za pokwitowaniem odbioru.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Infrastruktury: *A. Adamczyk*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 stycznia 2015 r. w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym w kraju (Dz. U. poz. 131), które zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.



DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 lipca 2018 r.

Poz. 1441

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 19 lipca 2018 r.

w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia oraz aktualizacji wykazu pakietów wyborczych

Na podstawie art. 53e § 12 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wzór i sposób prowadzenia oraz aktualizacji wykazu pakietów wyborczych, zwanego dalej „wykazem”.

§ 2. 1. Wykaz prowadzi urzędnik wyborczy, o którym mowa w art. 53b § 2a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, zwanej dalej „ustawą”.

2. Wykaz prowadzi się w postaci księgi albo w postaci elektronicznej w systemie teleinformatycznym.

3. Wykaz w postaci elektronicznej zawiera odpowiednio wszystkie dane przewidziane we wzorze wykazu w postaci księgi.

4. Dane do wykazu wpisuje urzędnik wyborczy.

5. Wzór wykazu prowadzonego w postaci księgi jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 3. 1. Po przygotowaniu pakietu wyborczego, o którym mowa w art. 53g § 1 ustawy, i umieszczeniu go w kopercie na pakiet wyborczy, do wykazu wpisuje się dane określone w rubrykach nr 1–4 załącznika do rozporządzenia.

2. Datę nadania pakietu wyborczego odnotowuje się w wykazie na podstawie potwierdzenia nadania przesyłki rejestrowanej wydanego przez placówkę pocztową operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650 i 1118).

3. Datę doręczenia pakietu wyborczego odnotowuje się w wykazie na podstawie potwierdzenia doręczenia otrzymanego z placówki pocztowej operatora wyznaczonego w postaci papierowej.

4. Jeżeli wyborca nie może pisemnie pokwitować obioru pakietu wyborczego, datę doręczenia pakietu wyborczego odnotowuje się w wykazie na podstawie pisemnego stwierdzenia tego faktu przez osobę doręczającą pakiet wyborczy na druku potwierdzenia doręczenia stosowanym przez operatora wyznaczonego. Dodatkowo w rubryce „Uwagi” odnotowuje się wyjaśnienie przyczyny braku pisemnego pokwitowania odbioru pakietu wyborczego przez wyborcę.

5. W wykazie, w rubryce „Uwagi”, odnotowuje się także dokonanie przez wyborcę zwrotu pakietu wyborczego w stanie nienaruszonym, jak również fakt niedoręczenia pakietu wyborczego do wyborcy.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – administracja publiczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 97 i 225).

§ 4. Aktualizacji danych w wykazie dokonuje się od razu po uzyskaniu informacji, których wpisanie do wykazu jest wymagane. O dokonanej aktualizacji informuje się niezwłocznie wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2018 r.²⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *wz. K. Kozłowski*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia oraz aktualizacji wykazu pakietów wyborczych (Dz. U. poz. 120), które zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130 i 1349) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji z dnia 19 lipca 2018 r. (poz. 1441)

WZÓR

WYKAZ PAKIETÓW WYBORCZYCH W WYBORACH

(nazwa wyborów)

ZARZĄDZONYCH NA:

(data wyborów)

Imię i nazwisko urzędnika wyborczego oraz nazwa gminy będącej obszarem jego działania

1. KOLEJNY NUMER WYKAZU	2. DANE WYBORCY		3. ADRES WYBORCY	4. DATA PRZYGOTOWANIA PAKIETU WYBORCZEGO	5. DATA NADANIA PAKIETU WYBORCZEGO W PLACÓWCE POCZTOWEJ	6. DATA DORĘCZENIA PAKIETU WYBORCZEGO	7. UWAGI
	Nazwisko	Imię (imiona)					
		Numer PESEL (a dla obywatela UE niebędącego obywatelem polskim – nr paszportu lub nazwa i nr innego dokumentu stwierdzającego tożsamość)					

Podpis z podaniem imienia i nazwiska urzędnika wyborczego, który umieszcza się na każdym arkuszu wykazu.
Wymóg ten nie dotyczy wykazu w postaci elektronicznej.



MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 września 2018 r.

Poz. 909

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 27 sierpnia 2018 r.

w sprawie sposobu postępowania z kopertami zwrotnymi i pakietami wyborczymi w głosowaniu korespondencyjnym

Na podstawie art. 53j § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała określa:

- 1) sposób postępowania z kopertami zwrotnymi dostarczonymi do obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania do zakończenia głosowania,
- 2) sposób postępowania z kopertami zwrotnymi dostarczonymi do obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania po zakończeniu głosowania,
- 3) sposób postępowania z kopertami zwrotnymi zawierającymi niezaklejone koperty na kartę lub karty do głosowania, zwane dalej „kopertami na kartę do głosowania”,
- 4) sposób postępowania z kopertami zwrotnymi niezawierającymi podpisanego oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu,
- 5) sposób postępowania z pakietami wyborczymi nieodebranymi przez wyborcę niepełnosprawnego – w głosowaniu korespondencyjnym.

§ 2. 1. Koperty zwrotne, dostarczone do obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania do zakończenia głosowania, komisja otwiera niezwłocznie po dostarczeniu i sprawdza, czy w kopercie zwrotnej znajduje się:

- 1) podpisane przez wyborcę oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
- 2) zaklejona koperta na kartę do głosowania.

2. Jeżeli spełnione są warunki, o których mowa w ust. 1, komisja odnotowuje w rubryce spisu wyborców „Uwagi”, odpowiadającej pozycji, pod którą przy nazwisku wyborcy umieszczono informację o wysłaniu pakietu wyborczego, że wyborca głosował korespondencyjnie, a zaklejoną kopertę na kartę do głosowania komisja wrzuca do urny wyborczej. Oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu komisja dołącza do spisu wyborców. Puste koperty zwrotne komisja pakuje w pakiet, opisuje i odkłada. Pakiet ten pozostaje w dokumentacji komisji, która po zakończeniu głosowania przekazywana jest w depozyt urzędnikowi wyborczemu.

3. Jeżeli:

- 1) w kopercie zwrotnej nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu,
- 2) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu nie było podpisane przez wyborcę,
- 3) w kopercie zwrotnej nie było koperty na kartę do głosowania,
- 4) koperta na kartę do głosowania była niezaklejona

– komisja ds. przeprowadzenia głosowania odkłada kopertę zwrotną wraz z zawartością, segregując odłożone koperty według naruszeń powyższych warunków. Kopert tych komisja ds. ustalania wyników głosowania nie bierze pod uwagę przy ustalaniu wyników głosowania.

4. Komisja pakuje koperty wraz z kartami w osobne pakiety, według naruszeń warunków określonych w ust. 3, opisuje je i odkłada.

5. Jeżeli kopertę zwrotną wyborca dostarczył osobiście do obwodowej komisji wyborczej, komisja w jego obecności otwiera kopertę zwrotną i na podstawie jego dokumentu tożsamości sprawdza, czy w kopercie zwrotnej znajduje się podpisane przez tego wyborcę oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu. Ponadto komisja sprawdza, czy koperta na kartę do głosowania jest zaklejona. Jeżeli któryś z wymienionych warunków nie jest spełniony, komisja wzywa wyborcę do usunięcia stwierdzonej wady. Jeżeli warunki są spełnione, komisja dołącza do spisu wyborców oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu, wrzuca kopertę na kartę do głosowania do urny, a pustą kopertę zwrotną dołącza do pakietu, o którym mowa w ust. 2 zdanie trzecie.

§ 3. Pakiety wyborcze nieodebrane przez wyborcę, dostarczone obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie, komisja pakuje w pakiet, opisuje i odkłada. Pakiet ten pozostaje w dokumentacji komisji, która po zakończeniu głosowania przekazywana jest w depozyt urzędnikowi wyborczemu.

§ 4. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio do kopert zwrotnych dostarczonych do obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania po zakończeniu głosowania.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.¹⁾

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *W. Hermeliński*

¹⁾ Niniejsza uchwała była poprzedzona uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 22 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu postępowania z kopertami zwrotnymi i pakietami wyborczymi w głosowaniu korespondencyjnym w kraju (M.P. z 2015 r. poz. 37), która utraciła moc z dniem 1 sierpnia 2018 r. na podstawie art. 18 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130).



MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2019 r.

Poz. 375

UCHWAŁA NR 45/2019
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 8 kwietnia 2019 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego

Na podstawie art. 53g § 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684) oraz w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1817) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 3 września 2018 r. w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego (M.P. poz. 966) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. Ilekroć w:

- 1) uchwale jest mowa o obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie – w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego, a także w przeprowadzanych w toku kadencji wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem wyborów ponownych do organów tych jednostek, należy przez to rozumieć obwodową komisję wyborczą, o której mowa w art. 181a § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego;
- 2) załącznikach nr 2 i 4–6 do uchwały wskazano obwodową komisję wyborczą ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie – w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego, a także w przeprowadzanych w toku kadencji wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem wyborów ponownych do organów tych jednostek, należy wskazać obwodową komisję wyborczą.”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *S. Marciniak*



MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2019 r.

Poz. 376

UCHWAŁA NR 46/2019 PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 8 kwietnia 2019 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie sposobu postępowania z kopertami zwrotnymi i pakietami wyborczymi
w głosowaniu korespondencyjnym**

Na podstawie art. 53j § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie sposobu postępowania z kopertami zwrotnymi i pakietami wyborczymi w głosowaniu korespondencyjnym (M.P. poz. 909) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Ilekroć w uchwale jest mowa o obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie lub obwodowej komisji wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie – w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego, a także w przeprowadzanych w toku kadencji wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem wyborów ponownych do organów tych jednostek, należy przez to rozumieć obwodową komisję wyborczą, o której mowa w art. 181a § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego.”

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *S. Marciniak*



MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 11 października 2018 r.

Poz. 966

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 3 września 2018 r.

**w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej,
koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu
oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego**

Na podstawie art. 53g § 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349) oraz w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2015 r. poz. 1438 oraz z 2018 r. poz. 130) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Koperta na pakiet wyborczy powinna mieć rozmiar umożliwiający włożenie do niej, bez konieczności składania i zaginania, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, formularza oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu, instrukcji głosowania korespondencyjnego, nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

2. Na kopercie na pakiet wyborczy umieszcza się:

1) oznaczenie „Urządnik wyborczy w” i adres urzędu gminy
(nazwa gminy)

obsługującego urządника wyborczego;

2) imię i nazwisko oraz adres wyborcy niepełnosprawnego, dla którego przeznaczony jest pakiet wyborczy;

3) oznaczenie „PRZESYŁKA WYBORCZA”;

4) informację o zwolnieniu z opłaty pocztowej.

3. Na kopercie na pakiet wyborczy nie umieszcza się żadnych innych oznaczeń poza wymienionymi w ust. 2. Nie dotyczy to pieczęci i adnotacji operatora przyjmującego i doręczającego przesyłkę.

4. Jeżeli ze względu na rozmiar kart do głosowania w danej gminie nie ma możliwości zapewnienia kopert na pakiet wyborczy spełniających wymagania określone w ust. 1, dopuszczalne jest zastosowanie tuby jako koperty na pakiet wyborczy. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

5. Koperty na pakiet wyborczy lub tuby sporządzane w danej gminie nie mogą różnić się między sobą.

6. Wzór koperty na pakiet wyborczy stanowi załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. 1. Koperta zwrotna powinna mieć rozmiar umożliwiający włożenie do niej koperty na kartę do głosowania oraz oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.

2. Na kopercie zwrotnej umieszcza się adres obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie, dla której przeznaczona jest przesyłka w głosowaniu korespondencyjnym, oznaczenie „PRZESYŁKA WYBORCZA” i informację o zwolnieniu z opłaty pocztowej.

3. Do kopert zwrotnych przepisy § 1 ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

4. Wzór koperty zwrotnej stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. 1. Koperta na kartę do głosowania powinna mieć, w zależności od przeprowadzanych wyborów oraz liczby i formatu stosowanych w nich kart do głosowania, rozmiar umożliwiający włożenie do niej kart do głosowania.

2. Koperta na kartę do głosowania wykonywana jest w sposób uniemożliwiający, bez jej otwarcia, odczytanie treści znajdującej się na karcie do głosowania.

3. Koperta na kartę do głosowania, w miarę możliwości, powinna być koloru białego.

4. Na kopercie na kartę do głosowania umieszcza się oznaczenie „Koperta na kartę do głosowania”. Rodzaj i wielkość czcionki dla oznaczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, musi być jednakowa dla wszystkich kopert sporządzanych w danej gminie. Na kopercie na kartę do głosowania nie umieszcza się żadnych innych oznaczeń.

5. Do kopert na kartę do głosowania przepis § 1 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

6. Wzór koperty na kartę do głosowania stanowi załącznik nr 3 do uchwały.

§ 4. 1. Oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu sporządza się na karcie koloru białego, formatu A5.

2. Obwodowa komisja wyborcza ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie, w obecności urzędnika wyborczego, przygotowuje formularz oświadczenia, na którym umieszcza imię (imiona), nazwisko i numer ewidencyjny PESEL wyborcy niepełnosprawnego (w odniesieniu do obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi – numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość) oraz nazwę i datę przeprowadzanych wyborów, pozostawiając miejsce na wpisanie nazwy miejscowości, w której wyborca sporządza oświadczenie, i daty jego sporządzenia oraz miejsce na własnoręczny podpis wyborcy.

3. Wzór oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu stanowi załącznik nr 4 do uchwały.

§ 5. 1. Instrukcję głosowania korespondencyjnego sporządza się na kartach formatu A4, z ponumerowanymi stronami, czcionką o rozmiarze nie mniejszym niż 14 pkt.

2. W przypadku gdy pakiet wyborczy przesyłany jest do wyborcy, który wystąpił o przesłanie nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a, poza instrukcją głosowania, o której mowa w ust. 1, wyborcy przesyła się również tę instrukcję sporządzoną w alfabecie Braille'a.

3. Instrukcję głosowania korespondencyjnego sporządza się zgodnie z pouczeniem zawartym we wzorze. Treść pouczenia pomija się w instrukcji przesyłanej wyborcy niepełnosprawnemu.

4. Wzór instrukcji głosowania korespondencyjnego w wyborach:

- 1) do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego stanowi załącznik nr 5 do uchwały;
- 2) do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast stanowi załącznik nr 6 do uchwały.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.¹⁾

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *W. Hermeliński*

¹⁾ Niniejsza uchwała była poprzedzona uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania, stosowanych w głosowaniu korespondencyjnym w obwodach głosowania utworzonych w kraju (M.P. poz. 741 oraz z 2014 r. poz. 134 i 808), która utraciła moc na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1072).

Załączniki do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 3 września 2018 r. (poz. 966)

Załącznik nr 1

WZÓR KOPERTY NA PAKIET WYBORCZY

Urządnik wyborczy w	Przesyłka zwolniona z opłaty pocztowej na podstawie art. 53k § 3 Kodeksu wyborczego (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349).
(nazwa gminy)	
.....	
(adres urzędu gminy obsługującego urządnicę wyborczego)	
PRZESYŁKA WYBORCZA	
 (imię i nazwisko wyborcy)
 (adres wyborcy)

WZÓR KOPERTY ZWROTNEJ

Przesyłka zwolniona z opłaty pocztowej
na podstawie art. 53k § 3 Kodeksu wyborczego
(Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349).

PRZESYŁKA WYBORCZA

Obwodowa Komisja Wyborcza
ds. Przeprowadzenia Głosowania
w Obwodzie Nr ...

W

.....

(adres obwodowej komisji wyborczej

ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie)

.....

.....

.....

WZÓR KOPERTY NA KARTĘ DO GŁOSOWANIA

Koperta
na kartę do głosowania

WZÓR OŚWIADCZENIA O OSOBISTYM I TAJNYM ODDANIU GŁOSU

Oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu

Ja,*,
(imię – imiona i nazwisko wyborcy)

numer ewidencyjny PESEL **,

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

oświadczam, że osobiście i w sposób tajny oddałem(-łam) głos w wyborach
.....* zarządzanych na dzień
(nazwa przeprowadzanych wyborów)

.....*
(data wyborów)

.....***
(miejsowość, data)

.....***
(podpis wyborcy)

* Wypełnia obwodowa komisja wyborcza ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie.
** W odniesieniu do obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi należy wpisać numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.
*** Jeżeli wyborca nie może lub nie umie złożyć podpisu, oświadczenie podpisuje za niego inna osoba przez niego upoważniona, czyniąc o tym wzmiankę obok podpisu; w takim przypadku osoba upoważniona wpisuje również nazwę miejscowości i datę sporządzenia oświadczenia.

WZÓR INSTRUKCJI GŁOSOWANIA KORESPONDENCYJNEGO
W WYBORACH DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ORAZ DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Instrukcja głosowania korespondencyjnego

1. Wyborca niepełnosprawny otrzymuje pakiet wyborczy zawierający:

- 1) zaadresowaną kopertę zwrotną;
- 2) kartę do głosowania*/karty do głosowania*;
- 3) kopertę na kartę do głosowania*/na karty do głosowania*;
- 4) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
- 5) niniejszą instrukcję.

Pakiet wyborczy może zawierać również nakładkę na kartę do głosowania sporządzoną w alfabecie Braille'a, jeżeli wyborca zwrócił się o jej przesłanie, zgłaszając zamiar głosowania korespondencyjnego.

2. Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos w sposób określony w informacji znajdującej się na karcie do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „X” są co najmniej dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.
3. Po oddaniu głosu należy kartę lub karty do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Należy pamiętać, że w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej karty do głosowania w tych wyborach wkłada się do jednej koperty na karty do głosowania.** **Niezaklejenie koperty na kartę lub karty do**

głosowania spowoduje, że karta lub karty do głosowania w niej się znajdujące nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania. Do koperty na kartę do głosowania **nie wkłada się** oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.

4. Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie.
5. Następnie należy wypełnić oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu, na którym należy:
 - 1) **wpisać miejscowość i datę jego sporządzenia;**
 - 2) **własnoręcznie podpisać się.**

Oświadczenie wkłada się do koperty zwrotnej (z adresem obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie). **Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karty do głosowania nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.**

Kopertę zwrotną zawierającą:

- 1) zaklejoną kopertę z kartami do głosowania,
 - 2) podpisane oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu – należy zakleić i przekazać przedstawicielowi Poczty Polskiej.
6. Przedstawiciel Poczty Polskiej odbierze zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy niepełnosprawnego, który otrzymał pakiet wyborczy, na podstawie okazanego przez niego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Odbiór następuje za pokwitowaniem najpóźniej w:
 - 1) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów, jeżeli wyborca niepełnosprawny **w momencie doręczenia pakietu wyborczego zgłosił potrzebę jej odbioru**, pod adresem wskazanym przez tego wyborcę;
 - 2) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca niepełnosprawny jest ujęty w rejestrze wyborców;

- 3) trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów w dowolnej placówce Poczty Polskiej.
7. Wyborca może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.
8. W przypadku gdy w jednym dniu odbywają się więcej niż jedne wybory, w których wyborca zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, wyborca otrzymuje – w jednej przesyłce – tyle pakietów wyborczych, w ilu wyborach głosuje korespondencyjnie. W takim przypadku czynności, o których mowa w instrukcji, należy wykonać odrębnie dla każdego z przeprowadzanych wyborów.

Pouczenie dla urzędnika wyborczego i obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania (nie drukować na instrukcji):

1. Punkt 8 instrukcji należy umieszczać tylko w przypadku, gdy w jednym dniu odbywają się więcej niż jedne wybory. Nie dotyczy to jednak przypadku, gdy odbywają się wyłącznie wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W przypadku treści oznaczonej „*” należy wybrać właściwą treść w danych wyborach, natomiast zdanie oznaczone „**” umieszcza się tylko w przypadku, gdy w tym samym dniu przeprowadzane są wybory do Sejmu i do Senatu oraz wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i/lub wybory do Parlamentu Europejskiego.

WZÓR INSTRUKCJI GŁOSOWANIA KORESPONDENCYJNEGO
W WYBORACH DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW, SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW I RAD DZIELNIC
M.ST. WARSZAWY ORAZ WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST

Instrukcja głosowania korespondencyjnego

1. Wyborca otrzymuje pakiet wyborczy zawierający:
 - 1) zaadresowaną kopertę zwrotną;
 - 2) kartę lub karty do głosowania (wyborca otrzyma tyle kart, do ilu organów przeprowadzane są wybory);
 - 3) kopertę na kartę lub karty do głosowania, zwaną dalej „kopertą na kartę do głosowania”;
 - 4) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
 - 5) niniejszą instrukcję.

Pakiet wyborczy może zawierać również nakładkę lub nakładki na kartę do głosowania sporządzoną w alfabecie Braille'a, jeżeli wyborca zwrócił się o jej przesłanie, zgłaszając zamiar głosowania korespondencyjnego.
2. Karta do głosowania w wyborach do:
 - 1) rad gmin (miast) – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na szarym tle, i w prawym górnym rogu ma wycięte trzy umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm;
 - 2) rad powiatów – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na żółtym tle, i w prawym górnym rogu ma wycięte dwa umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm;

- 3) sejmików województw – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na niebieskim tle, i w prawym górnym rogu ma wycięty jeden otwór o średnicy 7 mm;
- 4) rad dzielnic m.st. Warszawy – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na żółtym tle, i w prawym górnym rogu ma wycięte dwa umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm.
3. Karty wymienione w pkt 2 mogą być jedną kartą zadrukowaną jednostronnie lub składać się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, zbroszurowanych i trwale połączonych kart formatu A4.
4. Karta do głosowania w wyborach wójta, burmistrza, prezydenta miasta:
 - 1) w których głosuje się na więcej niż jednego kandydata – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na różowym tle, i w prawym górnym rogu ma wycięte cztery umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm lub zamiast wyciętych otworów ma ścięty prawy górny róg;
 - 2) w których głosuje się na jednego kandydata – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwisko i imię kandydata drukowane jest na różowym tle, i jest jedną kartą, zadrukowaną jednostronnie, formatu A5, a w prawym górnym rogu ma wycięte cztery umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm lub zamiast wyciętych otworów ma ścięty prawy górny róg;
 - 3) w głosowaniu ponownym – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na różowym tle, i jest jedną kartą, zadrukowaną jednostronnie, formatu A5, a w prawym górnym rogu ma wycięty otwór o średnicy 7 mm lub zamiast wyciętego otworu ma ścięty prawy górny róg.
5. Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się na karcie do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „X” są co najmniej dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

6. Po oddaniu głosu należy kartę lub karty do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. *Należy pamiętać, że wyborca głosujący korespondencyjnie do jednej koperty na karty do głosowania wkłada wszystkie karty do głosowania w tych wyborach. **Niezaklejenie koperty na karty do głosowania spowoduje, że karty do głosowania w niej się znajdujące nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.** Do koperty na kartę do głosowania **nie wkłada się** oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.
7. Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie.
8. Następnie należy wypełnić oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu, na którym należy:
 - 1) wpisać miejscowość i datę jego sporządzenia;
 - 2) własnoręcznie podpisać się.Oświadczenie wkłada się do koperty zwrotnej (z adresem obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania). **Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karty do głosowania nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.**

Kopertę zwrotną zawierającą:

 - 1) zaklejoną kopertę z kartami do głosowania,
 - 2) podpisane oświadczenie o osobisty i tajnym oddaniu głosu– należy zakleić i przekazać przedstawicielowi Poczty Polskiej.
9. Przedstawiciel Poczty Polskiej odbierze zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy niepełnosprawnego, który otrzymał pakiet wyborczy, na podstawie okazanego przez niego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Odbiór następuje za pokwitowaniem najpóźniej w:
 - 1) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów, jeżeli wyborca niepełnosprawny w momencie doręczenia pakietu wyborczego zgłosił potrzebę jej odbioru, pod adresem wskazanym przez wyborcę;

- 2) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca niepełnosprawny jest ujęty w rejestrze wyborców;
 - 3) trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów w dowolnej placówce Poczty Polskiej.
10. Wyborca może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.

Pouczenie dla urzędnika wyborczego i obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania (nie drukować na instrukcji):

1. W przypadku wyborów w toku kadencji w miejsce pkt 2–4 należy wpisać informację na temat karty do głosowania używanej w danych wyborach i odpowiednio zmienić numerację pozostałych punktów.
2. W przypadku, gdy wybierany jest tylko jeden organ:
 - 1) zdanie oznaczone „*” należy pominąć;
 - 2) w miejscach, w których mowa jest o „karcie lub kartach do głosowania”, należy użyć tylko liczby pojedynczej.

